

שלב הקריאה - לקריאה פעילה ויעילה!

הסבר כללי:

שלב הקריאה נועדו ליעל את תהליך הקריאה ולהתאים אותו לאופי הטקסט © ולמטרה שלשמה הוא נקרא. תהליכי קריאה יעילה מחולקים לשלושה שלבים: 1. טרום קריאה, 2. קריאה מרפרפת, 3. קריאה מעמיקה.

1. טרום קריאה – הכנה (לפני הקריאה)

שלב זה נועד להכין את הקורא לקראת ההתמודדות עם הטקסט. הוא כולל:

- התארגנות ראשונית
  - איתור הטקסט, שמירת הקובץ במקום המתאים והדפסתו (במידת הצורך).
  - כתיבה על גבי המאמר (ו/או שם הקובץ) במסגרת איזה קורס הוא נקרא + תאריך/שנה"ל.
- הגדרת © מטרת הקריאה - לצורך מה נקרא המאמר?
  - חזרה על ההוראות לעבודה ו/או הדרישות שצוינו במהלך הקורס (והסילבוס).
  - כתיבת הערות כלליות על הטקסט לפי הצורך - תאריך יעד, רמת חשיבות, שאלות וכו'.
- איסוף נתונים ראשוניים - מול מה אנחנו עומדים?
  - אפיון סוג הטקסט ומסגרת הפרסום (מאמר, פרק, כתבה וכו').
  - בירור המוען - מי כתב את הטקסט ומתי (מחבר + שנה).
  - קריאת הכותרת הראשית.
- חשיבה על ידע קודם רלוונטי (אם קיים).

2. קריאה מרפרפת – התרשמות

שלב זה נועד לקבלת רושם כללי מהטקסט (מבט מקיף). הוא יכול לשמש כהקדמה לקריאה מעמיקה, הכנה לדיון בכיתה, סיכום או איתור מאמרים לעבודה.

במהלך הקריאה המרפרפת יש:

- לסמן ולברר מילים קשות.
- לחבר את הנקרא לידע קודם.
- לנסות לאתר את חלקי הטקסט הרלוונטיים למטרת הקריאה.

קריאה מרפרפת כוללת:

- איתור והתרשמות מסוימות (במידה וקיימים) – איורים, טבלאות, מפות וכו'.
- קריאת הכותרות וכותרות המשנה – הבנת מבנה הטקסט + סדר לוגי.
- קריאת חלקים מרכזיים של הטקסט (שבהם אמור להיות המידע החשוב)
  - קריאת התקציר - במידה וקיים, אם לא:
- קריאת ההתחלה: ההקדמה / מבוא / פסקה ראשונה <= על מה מדברים?
- קריאת הסוף: הסיכום / דיון / פסקה אחרונה <= מה אומרים על זה?
- (לפי הצורך - קריאה מהירה של המשפט הראשון של כל פסקה).
- בניית השערה ראשונית על תוכן הטקסט - ציפיות.
- סימון חלקים חשובים וקריאת הערות לפי הצורך.

3. קריאה מעמיקה – הבנה

שלב נועד לצורך הבנה מעמיקה ויסודית של הטקסט על פי © מטרת הקריאה.
לכן, הוא כולל קריאה של ¶ כל הטקסט (או חלקיו הרלוונטיים) ברצף, מההתחלה ועד הסוף.
* הערה: מכיוון שזהו שלב הדורש השקעה מרובה של זמן ☹ וריכוז, ☹
מומלץ לעשות הפסקות קצרות על פי הצורך ☺.

בקריאה המעמיקה מומלץ להתקדם ¶ **פסקה אחר פסקה**, משום שכל פסקה אמורה לייצג רעיון/נושא שלם.
עבור כל פסקה יש לחשוב על מה היא מדברת ומה מטרתה, על ידי:

- זיהוי והבנה של המידע החדש שהתקבל.
- איתור הרעיון המרכזי
- סימון → משפט מפתח (אם קיים) / ✍ כתיבה: בשוליים, בדף נפרד ו/או במחשב.
- קישור לידע קודם ולטקסט שנקרא כבר.
- הבנת תפקיד הפסקה בהקשר של ¶ הטקסט השלם (מבנה הטקסט).

במהלך הקריאה המעמיקה צריך:

- להפיק מידע ☒ מתרשימים ☒ ותמונות (במידה וקיימים).
- לאתר ולסמן תכנים חשובים – מושגים, תשובות לשאלות שעלו, מסקנות, עמדת הכותב וכו'.
  - ניתן לסמן מידע מסוגים שונים בדרכים שונות.
    - לדוגמה – שימוש ✍ ✍ בצבעים שונים, קו תחתון, **מסגרת מרובעת**, **הקפה בעיגול** וכו'.
    - חשוב להקפיד על אחידות הסימון לאורך כל הטקסט (אפשר להכין מקרא).
  - להפעיל חשיבה ביקורתית ולחבר את הנקרא לידע קודם.
    - להעלות השערות
    - ? ? לשאול שאלות
  - לוודא הבנה
    - לסמן ולברר ✧ מילים קשות לאורך כל הטקסט.
    - בתום הקריאה ☑ לוודא שקיבלנו תשובות לכל ההשערות והשאלות.
    - לנסות לספר/לכתוב ✎ במילים שלי ובקצרה את עיקרי הדברים.
    - במידת הצורך ☞ להתייעץ עם חברים לכיתה, חונך/תומך או לפנות אל המרצה.

אפשרויות לסיכום הטקסט:

- ניתן להשתמש בקריאה המעמיקה כבסיס לסיכום הטקסט, בשתי דרכים:
- תוך כדי קריאה – הקלדת המידע החשוב (כפי שהופיע במקור או באופן מתומצת) + עריכה.
  - לאחר הקריאה – על בסיס הסימונים וההערות שנכתבו במהלך הקריאה.

☺ בהצלחה!!!!